

Vilko — ministrant.

Spisal F. Palnák.

In Vilko se je približal gospodu župniku, kakršen je bil — bosonog, hlačice na eni sami naramnici. Čepico je držal v roki in jo mečkal. Bil je rdeč in ni vedel, kaj naj stori — tako hitro je stopil pred gospoda.

„Vilko, ali bi hotel ministrirati?“

Kdo rajši? Saj je bila to Vilkova najsrčnejša želja. Ko bi kdo videl, kako zavistno je ogledoval časih Mrakovega Jurčeta, ki je užival čast ministranta naše vasi! Ni ga mogel nikdar — tega Jurčeta. Grdo ga je gledal, ko je oni moško koračil v rdeči obleki, z belo srajco in rdečim ovratnikom. Bil mu je nevoščljiv, da ta to sme, on pa ne. Kdor ga je kdaj videl, kako je šel mimo Jurčeta, mu ni bilo treba ugibati, kaj razjeda Vilkovo mlado srce.

Njegova najsrčnejša želja je bila vedno, postati ministrant, in ta Jurče mu je bil na poti. Ah, kako mu je privoščil, če mu je kdo kdaj ponagajal; sam pa se ni upal, ker je dobro vedel, da so Jurčetove roke močnejše kakor njegove.

Sedaj pa se je šel Jurče učiti rokodelstva. In Vilko naj pride na njegovo mesto. Ko mu je govoril gospod župnik o tem, ni vedel od veselja, kaj bi storil. Solze so mu zablestale v očeh, obraz mu je razodeval blaženost, in le tiho je mogel izustiti: „Da!“ Komaj je izpregovoril, in vendar so mu bila prsa tako polna, da bi najrajši zavriskal.

„Dobro, pa pojdi k Jožetu, da te nauči molitvic!“

S polnim srcem hvaležnosti poljubi gospodu roko in se obrne.

Da bi ga videli, kako je dirjal po vasi.

„Ministriral bom, ministriral bom“, ta misel mu ni dala miru, in prva njegova pot je bila k cerkovniku Jožetu.

„Jože, Jože, naučite me molitvic, ministriral bom“, so bile njegove besede, ko je priletel ves upehan k staremu Jožetu.

Takoj sta pričela, in vse je šlo lepo po redu.

Jože je znal učiti. Naučil ga je lahkkih odgovorov, mu razložil natančno, kdaj mora odgovoriti „Amen“, kdaj „Et cum spiritu tuo“; navadil ga je hitro tudi molitvic pri vstopu. In kako ga je Vilko poslušal, kako hlastno je požiral njegove besede, vse si je lepo po redu vtisnil v spomin.

Res, Jože se ni mogel pritoževati nad svojim učencem, nikdar še ni imel pridnejšega kakor je bil Vilko. Znal je že vse lažje molitvice, kar se nekje ustavi. To je bila pa tudi težka stvar: confiteor. Vilko se ni mogel naučiti: kolikokrat je začel, pa se mu je zopet kje ustavilo. Naposled se odpravi žalosten v župnišče, kamor mu je rekel priti gospod župnik, da ga izpraša. To je bila težka pot, in pri starem gospodu je Vilko med solzami pripoznal, da mu confiteor ne gre.

„No, le molči“, ga potolaži stari mož, „sčasoma pojde tudi to! Le moli kakor znaš, pa trkaj se takrat trikrat na prsi, pa bo dobro!“

Vilku se je odvalil kamen od srca.

Iz župnišča leti naravnost domov, da naznani svojo veliko srečo. Ves popoldne ga ni bilo, doma pa so se čudili, da je zamudil Vilko južino. Pa tudi sedaj je še naprej razlagal svojo srečo, končno pa se spomni: „Mama, lačen sem, prosim.“

Drug dan, na praznik Vnebohoda, je Vilko prvič ministriral.

* * *

O Vseh svetih pa je dobila naša vas novega župnika. Ta ni bil videti tako prijazen kakor prejšnji stari, in Vilko se ga je bal.

Prvi dan se postavi v zakristiji tiho k vratom, ko je Jože napravljajal gospoda.

„Kdo bo ministriral?“

„Jaz“, odvrne Vilko tiho, vzame težko knjigo in korači k oltarju.

Oj, kako je bila ta dan knjiga težka! Vilko je dobro občutil to breme, ker ga je težilo še nekaj drugega. Confiteor, confiteor — kaj, če ne bo novi gospod zadovoljen z njim?!

Pri vratih je Vilko pozabil pozvoniti in naznaniti, da se pričenja sveto opravilo. No, to je opravil mesto njega stari Jože.

S sklonjeno glavo in v svesti si svojega greha je koračil Vilko po maši v zakristijo. Kaj bo? Kaj bo?

„Dečko, če hočeš ministrirati, moraš že znati molitvice bolje. Le pojdi, ko se naučiš, pa pridi zopet!“

To je bilo za Vilka preveč. Drugi bo na njegovem mestu, drugi bo ministriral, on pa bo moral gledati od daleč. Nič več ne bo oblačil bele srajce, nič več ne bo zapenjal pod vratom rdečega ovratnika — vse, vse bo moral pustiti in dati drugemu, in vse to zaradi nesrečnega confiteorja . . . Hud je bil na novega župnika, strašno hud — saj mu je uničil vse njegovo veselje, vso srečo . . .

Potrj je prišel domov. Med jokom je povedal materi, kaj se mu je dogodilo, in ni se dal utolažiti.

Šele ko je prišel Jože in mu je obljubil, da ga nauči tudi confiteor, naj stane, kar hoče, se je zbudila v Vilkovem srcu nova nada. Da, da, znati mora confiteor, naj stane, kar hoče — on noče te sramote, on hoče pokazati župniku in vsi vasi, da ni tako neumen, on hoče pokazati, da mnogo premore.

Začel se je učiti in res se ga je tudi naučil, a nastopiti se ni upal.

Neke sobote popoldne pa se ojači in gre h gospodu župniku. Potrka. Na oglas od znotraj vstopi in pove, da že zna confiteor.

„No, pa ga povej!“

In Vilko je pričel: Confiteor Deo omnipotenti . . . Pri besedah: Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa — moj greh, moj greh, moj prevelik

greh — se je trkal tako skesano na prsi, kakor bi se v tem trenutku spominjal vseh svojih grehov in pri zadnjem: mea maxima culpa — je globoko vzdihnil... Spomnil se je, koliko časa ni znal confiteorja in je ministriral, in v tem trenutku se mu je zdelo to velik, neodpustljiv greh...

Gospod župnik je bil zadovoljen.

Tako je bil Vilko zopet ministrant.

Skedal se je svojega greha, a priti je morala še pokora.

Istega dne zvečer pošljejo oče Vilka po tobak. Temu pa je rojil po glavi še vedno srečno naučeni confiteor, ko je tekel v prodajalnico. Isto pot je tekel s tobakom v roki domov in molil v vsi vdanosti: Confiteor Deo omnipotenti... nato: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa-a-a-a... in Vilko je izginil s površja.

Ob cesti je stal kup blata, ki ga je nastrgal istega dne cestar. Ko se je trkal Vilko skesano na prsi in tekel po cesti, mu je namenila usoda ta kup blata za pokoro...

* * *

Drugo jutro pa se je pokazal Vilko zopet v ministrantovski uniformi, in sreča in zadovoljnost sta mu iznova napolnili srce.

Spominski in slavnostni dan.

Spisal Lad. Ogorek.

Dne 18. preteklega meseca je minilo petdeset let, kar je bil naš presvetli cesar v veliki, smrtni nevarnosti. Bilo je dne 18. svečna 1853. l. Kakor navadno se je šel istega dne opoldne naš cesar izprehajat po Dunaju. Spremljal ga je samo njegov pobočnik grof Maks O' Donell. Na povratku proti domu se je cesar ustavil, da pogleda oddelek vojakov, ki se je vežbal. Na tistem kraju je stala ograja. Ob tej se ustavi naš vladar in se nasloni nanjo. V tistem trenutku začuti v tilniku močan sunek in hudo bolečino. Krojaški pomočnik Janez Libenyi je namreč sunil cesarja z ostrim, velikim kuhinjskim nožem, ki pa je izpodrsnil ob trdem oficirskem cesarjevem ovratniku, da ni mogel cesarja usmrtiti, nego da ga je samo ranil. Preden je mogel Libenyi drugič zamahniti, je potegnil cesarjev spremjevalec sabljo in usekal z njo zavratnega morilca. Med tem je priskočil